

અર્પણ પત્રિકા.

પરમપૂજ્ય, શિરછત્ર, તીર્થસ્વરૂપ,
પિતાજી શ્રી ધનજી લીલાધર.

આપના મારા ઉપર અનેક ઉપકાર, અત્યંત વિભવનો
વારુદાય પ્રેમ, એ સપડાનો થય. અર્પણ બદલો
વાળાને થવું મારા કમ નથી. મને લીધે આપનો
મારી જાણવાર થાનાં સ્વર્ગવાસ થવાથી
સમય હાય આપનો નહિ, પરંતુ આજ આ
માનવકર્તવ્યને જે કાંઈ થોડે અપવાદને
અસિ અનુસરવા શકિતવાન છું તે
સપડાનો બોલો પારણ કરી જે દુરજ
દાવાની રહેઠાં તે આ લખુ
પુરુષકથી મારે અર્પણ પણ
સરને એમ થારી આપની
સેવામાં સદાસત્ સત્કૃત્યજાગ
અર્પણ અર્પણ ૩૩ ૩૩

૬ ૫
આપનો આજ દિન ૩૩.
માગાસિતજી ધનજી.

પધારેલા તેમનું પધારોત્તમ રીતે આતિથ્ય કર્યું. કેરવામાં આપ્યું. ઉત્તમ આસન ઉપર નિરાજેલા તે માદાત્મા પાસે પ્રાચીન જ્ઞાતિ સાંભળવાની ઇચ્છાવાળા પવિત્ર કર્મને કરનારા નસિદદાસ નામના માદાર પિતાએ આ પ્રમાણે પ્રશ્ન કર્યું કે સિદ્ધામાં એટલે માદાત્મા દ્વિવિધતા યુગથી પેતા થયેલા દ્વિવિધ માદેશરી (મેશરી) નામની જાતિને કેમ પ્રાપ્ત થયા. હે સ્વચ્છ અંતઃકરણવાળા તે વસ્તુઓ મને તથા અધ્યાર તે પણ ત્યાં કરી આપ હોદા મને આશ્ચર્ય થાય છે કે આ પ્રમાણે પ્રાચીન કાળનું આ જ્ઞાતિ કેમ સાંભળવામાં આવે છે. આ પ્રમાણે મહા કેરનારાઓમાં ઉત્તમ પ્રાચીન જ્ઞાતિને જાણનારા મન્નરામ નામના પુરુષ તેમનું વચ્ચે સાંભળી પરમ કર્મને પ્રાપ્ત થઈ શુદ્ધ મનથી તે પવિત્ર સર્વ વિસ્તાર પૂર્વક ઇતિહાસ કહેવા સામ્યા. મન્નરામજી કહેવા સામ્યા કે જે પ્રમાણે પ્રાચીન કાળમાં સર્વ જ્ઞાતિ બન્યું છે તે સર્વ અમે જાણીએ છીએ તે સાંભળો. દ્વિવિધ કર્મથી ખસી ગયેલા સર્વ પુરુષો માદેશરી (મેશરી) ની જાતિને પ્રાપ્ત થયા તે આ પ્રમાણે. પૂર્વે હાપર નામના યુગમાં રાતનું નામના પૃથ્વીપતિ રાજા હતા તે રાજા વિક્રમાદિત્ય નામના રાજાથી પેહેના જ્યારે ૪૯૯૩ ઓગણપચાસસે અને વાલ્યું વર્ષો ગયા ત્યારે તે રાજાને ત્યાં એક આશ્ચર્ય થયું તે શું આશ્ચર્ય થયું તે સર્વ વિસ્તારપૂર્વક તમને કહું છું તે સારવાન થઈ સામ્યા. ચક્રવર્તી પૃથ્વીપતિનો હ્રદ જ્યારે રાતનું રાજા પૃથ્વીપતિ થયો તે વખતે ખીજ રાજાઓ પોતાની સેના સાથે રાતનું રાજાની જાણે પ્રાજ્ઞ હોય તેમ વરતણ સામ્યા તે રાજાઓમાં એક

'અને' 'સાંસની' 'સાચી' 'મોઢાંડી' 'મીઠી' 'સોમ' 'સાધે' 'મોતી' 'મોતી' 'પ્રેમ' 'પૂર્વક' 'વર્તન' 'કરતી' 'હતી.' 'મેં' 'સાંસ' 'પરમ' 'નિરંતર' 'સતીયતી' 'પ્રાણિતી' 'સોદમારણી' 'ના' 'પ્રાણતી' 'સમદિવાળા' 'પોતાના' 'રાજમેદેશમાં' 'સાંસ' 'પરમ' 'સુદ' 'પ્રેમ' 'દેખાડનારીયો' 'સને' 'માગથી' 'રાખને' 'કતે' 'પ' 'ઉપમ' 'કરનારીયો' 'એ' 'ખડ્ડસેન' 'રાખને' 'મે' 'નારીયો' 'કે' 'તી.' 'રાખ' 'હમેશ' 'પોતાના' 'રાજમગનમાં' 'પરમ' 'સુંખથી' 'તે' 'છીયો' 'સાથે' 'રખતો' 'હતો' 'અને' 'તે' 'છીયો' 'પણ' 'પોતાના' 'પરમ' 'વક્રમને' 'ધર્મ' 'પૂરક' 'નાના' 'પ્રાણના' 'મોઢાંડી' 'પરમ' 'પ્રાણિ' 'પાત્ર' 'કરતી' 'હતી' 'એ' 'પ્રમાણે' 'તે' 'ખડ્ડસેન' 'રાખ' (હદ પોતાના સ્વર્ગમાં જેમ,) તેમ પોતાનાં નો રાજકરનારમાં બીજા હદ તરીકે અનેક સુખો મોગરે વતો દતો. એક દિવસે તે રાખની મોઢાંડી સંદી રાખને આ પ્રમાણે કેહેવા સાની, કે હે રાખ આપણે આપણા પરમાં સર્વ સપત્તિયોથી પરમ સતુટ વધને નિવાસ કરિયે છીયે. પરંતુ એક પુત્ર વિના મને હવે સુખ સારું સાગતું નથી. પ્રાણ રહિતપણના દુઃખથી હવે માદારા સરીરના યુક્તો બધા છર્જી થઇ ગયા છે. માટે તે બાળતનો ઉપાય હવે આજે કરવો જોઈએ કે જે ઉપાયથી પુત્રની ઉત્પત્તિ મને, પુત્ર વિનાની આ રાજ્ય સપત્તિ મને સર્વ અર્થ બચાવ છે. હે રાખી પુત્ર વિનાના મનુષ્યને ઘેર વિત્રુઓ આવના નથી. પુત્રવિનાયુ ધર સુન તરીકે સમજવુ અને પુત્ર વિનાયુ સુખ પણ રચા કામવુ. આ લોકમાં આપણા પરમેશ્વરમાં પુત્રવચો માણસ ક્રમને પ્રાપ્ત થાય છે, અને હે પ્રમુ પુત્ર વિનાના રાખની રૂપન હમેશ ઉદ્દેશ

એવું કહે છે. એ (કુંજીવન) પુત્ર વિતાવ્યા માળ્યને
 માંડુદ પદ વિનુએ લગ કરાવ્યું કરેલ નથી.
 અને વિષાદ કુતરાં પુત્રાં કમેલ દુઃખચણ્ડ પદ
 વિનુએ ભાંજીએ (જાણ્યા બોળા) લેવ છે. અને
 આજીએ કહે રૂઢ સખાં અને દને કાંથી પુત્ર થાય
 ખાતે. દે નાથ હું એમ કહ્યું કરું છું કે પુત્રની
 સંપત્તિ કાંથી નેહમે. આ પ્રમાણે રાજ્ય શાહીનું વ-
 ચન સંભારી પુત્રની ઉચ્છાદના થઇ અંતઃકાન્તમાં નેને
 દુઃખ થયું છે એવો તે અર્થમેલ રાજા પિતાની ભલામી
 ભેલાવાર બેદોરા બેદોરા કારભારીએ અને રેલના પાત્રે
 પામેલા બેદોરા પતિન આશ્રયે વિચરે સંવેને બોજાવી
 કમખાં આ પ્રમાણે રાજા નયન બેઠયો કાંઈ આ-
 શ્રયે મર્જયો સખાંક્રો આદા વચન સંભારે કે
 દને હું નથા આદાની શાહીએ આવખાંરી સદર જદ થ-
 મા છીએ. આજ દિવસ પવન અને પુત્ર થયો ન-
 હી કે નેથી હું પુત્રને પ્રાપ્ત થાઉં કારણ કે પુત્ર
 વિતાવ્યા માળ્યને દુઃખ નથી પુત્ર વિતાવ્યા રાજાની રેવ-
 ન થજી કાંથી થાય પુત્રવિતાવ્યા માળ્યને સર્વે
 કાંથીય મને પુત્રવિતાવ્યા માળ્યસત્તુ પર વન કા-
 માન સમાજતુ પુત્રવિતાવ્યા માળ્યને દુખને પ્રાપ્ત થા-
 વ છે પુત્ર સમાન બાહ્ય કંઈ મેલ નથી. તેમ
 અને પ્રીત પાપ ખાંડે અહુ પજી નથી અને રાજ્ય
 સંપત્તિ પજી નથી તેમ ક'વાજી નથા આને-ય પજી છે
 નહા અને કાંથીય પગલ દુખ પજી નથા આટે
 માન અને વિશ્વાસના નરે મદા મર્જાને કો લાગ
 થી અને પુત્ર થાય એવા કાલમેલ વિચાર કરે

પ્રમાણે ખર્ચસેન રાજાના વચન સર્વે બ્રાહ્મણો સાંભ-
ળી બ્રાહ્મણોમાં શ્રેષ્ઠ કથાવાળા યાજ્ઞવલ્ક્ય નામના પંડિત
રૂપિ સર્વે લોકો સાંભળનાં આમ બોલ્યા કે 'હે રાજા જે
કર્મથી તને યુવ યાવ તે તને ઉપાવ કરું-તે સાંભળ.
હે રાજા તારું પૂર્વનું કરેલું મધુનું વૃત્તાંત-હું જાણું.
માટે બ્રાહ્મણો સાથે તું યુવને માટે વન કરે.
આ પ્રમાણે દર્શવાલો રાજા રૂપિનાં વચન સાંભળી
પોતાના પ્રારબ્ધથી ઉત્પન્ન થનાર આયોદ્યને જાણી,
જેમ અત્યંત દ્રવિદતાના દુઃખને પ્રાપ્ત થયેલો મનુષ્ય
થનને પ્રાપ્ત થઈ આનંદવાલો યાવ તેમ મંદગંદ દારવ
કરનારો તે રાજા દર્શિત થયો. બ્રાહ્મણોમાં દંડ
તપશ્ચર્યનું નિધાન. જગતમાં સ્તુતિનું પાત્ર શ્રી યાજ્ઞવલ્ક્ય
નામના મુનીની સ્તારે રાજા પૂજન કરીને પોતાના બે હાથ
જોડી રૂપિને આ પ્રમાણે વચન કેવલ સાંભળ્યા.

દ્વિજેન્દ્રમુરુષ્યંતપસાંનિર્ધેનુરુંધ્રીયાશ્ચવલ્ક્યંજગદેક-
સંસ્તુનું ॥ તદાક્ષિતીશઃપ્રતિપૂજ્યતંમુનિકૃત્તાંજાલિ-
ર્વાચ્યમિદંપ્રચક્રમે ॥૪૪॥

હતિશ્રી માહેશ્વરીય (શિવસંજ્ઞાથી) કથાનો મમરામ
તથા વસિષ્ઠદાસ સંવાદમાનો પેદેલો અપ્પાવ સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૨ જે.

ભગવન્મૂહિસર્વમેવન્મયાદુષ્કતંકૃતં ॥

યત્ત્વમાશ્વદપુત્રોશ્મિતપ્રૌષાપંનિગદ્યતાં ॥૧॥

વચ્ચેના કહે છે કે દે રાજ એ પુણ્યના પ્રભાવથી નું
 રાજ થયો છે. અને આ પ્રભાવે તાદ્દાર પૂરું પાતક છે.
 તે તને જાણ્યું. દે તે પાતકનો નાશ કરવા-
 ને ઉપાય કહું તે સાંભળ, કે જે ઉપાયથી તને પુત્ર
 થશે. તે ઉપાય એ છે કે એક સુવર્ણની મૂર્તિ કરાવી
 તેનું આકાશને માન દે. તે દે રાજ તે પાપથી
 તું મુક્ત થઈશ. અને દેવે પુત્ર પ્રાપ્તિનો ઉપાય કહું તે
 સાંભળ. માત્ર કેટલું નામના પંત-ની પાસે એક સુકું પીપ-
 જાનું રક્ષા છે તેની નીચે સ્થાપ વર્ણનું એક ચિત્રચિંત્ર છે.
 જે ચિંત્રમાં સાક્ષાત્ સિવજી ગિરાજ છે. તે ચિત્રચિંત્ર જ-
 મીનમાં સાત દાયના પ્રભાવમા છે. અને આજ ખસો વ-
 ર્ષે યમાં પૂજન પિતાનું તે ચિત્રસ્વરૂપ રહ્યું છે. માટે દે
 રાજ આકાશોની સાથે લા જઈ તે ચિત્રચિંત્રનો ઉદ્ધાર
 કર. જમીયામાં એક મરિર કરાવી લાં એક મો-
 દોટી સિવજીનો વડ કર તે માદાદેવજીના પ્રસાદથી
 તને પુત્ર થશે. આ પ્રભાવે વાતવરત્તમકૃતિ રાજને
 કહીને તરત અંતર્ધાનપણને પામ્યા રાજ આ જ-
 મી વાત સામળી સંતુષ્ટ અતઃકરણ વાણે થઈ પોતાના
 મનમાં પુત્રના ઉત્થાને પ્રાપ્ત થયો રાજાએ સાર
 પછી પોતાના મુખ્ય મંત્રીઓને બેસાવી તથા ખીન્ન
 ગેકર આકરોને બોલાવી હુકમ કર્યો કે આજના માદારે
 માદાદેવજીના ચરણ સમીપમા જ્વરાનુ છે. માટે મોદોટી
 સેના તૈયાર કરો અને આમળથી સર્વ આકાશો ગાડી રયો
 ચિત્રેરમા ગિરાજે આ પ્રભાવે રાજ તૈયાર થઈ દાયી
 પોતાએ અનેક રયો અને પ્રગલ્ભ સેનાથી વીંટાવસો સંખ
 ગુરી ચિત્રેરના સુન્દો. નમાય પણુવ (એક જાનનુ વાચ)

[illegible]

વાળો વિચાર કર્યો નાના પ્રાર્થના મંથન
પાસે સિવજીની પાસખી રાખી ચીત વારિવના સુખન
સાથે પોતાના રોહર તરફ રાખ પ્રાપ્ત થયો
ત્રીઓની સાથે રહેશે તે રાખ દેવોની સાથે રહેશે
દેવ તેમ તરત પોતાની રાખવાનીમાં પ્રસન્ન મનથી આ
ની પોહોંચ્યો. જેમ હંદ જાદાર મયો દેવ
પોતાના સૈન્ય સાથે પાછો પોતાની નગરી અમરાવ
તી પ્રત્યે જેમ આવવો દેવ તેમ આ ખર્જસેન રાખ પો
તાની સેના કામે અનેક વારિવના સુખથી સુખનાં અ-
વાળેથી મંગળ પદ્યોથી ઉત્તમ ઉત્તમ ધ્યાનજોથી વે-
દના પોતથી સુત જીતિજનની સ્તુતિથી નાય કરનારી મ-
ંગળ નારીઓથી માયકોના સગીતથી પીટાયશે રાખ સિ-
વજીની પાસખી પામે પ્રજ્ઞામ હતો ધીરે ધીરે પગથી ચા-
લનારા મનુષ્યોની સાથે ચાલવો માગમાં અનેક દેશો પુ-
ષ્પોથી વધારી લીધેશે ઉસવમાં દ્રવ્યને આપવો રસ્તામાં
સોકોને હર્ષ ઉત્પન્ન કરવો પોતાના રોહરની પાસેની વાડી-
માં સર્વે સોકો સહિત આવી સિવજીની પાસખીને લાં પ-
ધસતી પોતાના જામીયામાં અનેક સોકો સાથે અને પ-
ડિત ચાલુજોથી સહિત તે રાખ લાં જાનંદ પૂર્વક જ-
ઈ ગેડો

गचागमत्पत्तनमांतवाटिकां लोकैश्च सर्वैस्सहितो व-
तारयत् ॥ स्वारागममध्येजनसंकुलोत्पन्नममास्थि-
तस्तत्राद्रिजातेभिर्हृतः ॥२६॥

હતિથી માહેધરીય (સિવ સુખથી) રાખવો મમ-
સમ વૃત્તિદરાસના સંવાદખાનો બીજો અધ્યાય સંપૂર્ણ

જાણે દિગ્ગર કંઈ નાના પ્રાણના મંદગ્ન પદ્મો
 પાસે સિવજીની પાસની રાખી મીન વારિવના ટંદની
 સાથે પોતાના સોદેર તરફ રાખ પ્રાણ ધર્યો. મં-
 નંદોની સાથે રહેનાં તે રાખ રંગની સાથે રહેયો ઇંદ
 દોષ તેમ તરન પોતાની રાખપાનીમાં પ્રસન્ન મનથી આ-
 નાં પે.દોષો. જેમ ઇંદ બાદાર મરો દોષ અને
 પોતાના સૈન્ય સાથે પાછો પોતાની નમતી અમરાજ-
 તી પ્રત્યે જેમ આવ્યો. દોષ તેમ આ ખડ્ગમેન રાખ પો-
 તાની મેના મારે અનેક વારિવના ટંદની સખના અ-
 વ મેથી મ મળ પદ્મોની રાખના ડગલ બાદારોથી ને-
 દોષ પોતાની સુર મારીવતની રાખની નાચ કરનારી મં-
 મન નાતીઓથી માષકોના સંભવથી પીડાયે. રાખ દિ-
 વજીની પાસની પાન પ્રજામ. તે પીરે પીરે પમથી આ-
 સનારા મનુષ્યોની સાથે અ મરો મામમા અનેક રોજી પુ-
 ર્યોથી વપાતી લીધે. તે સમયે દ્યને આવ્યો રસ્તામાં
 મોકોને હવે અપન કરતો પોતાના સોદેરની પાસેની વારી-
 ના સરે મોકો સંદિવ આવી સિવજીની પાસપીને લાં પ-
 પસી. પોતાના બલિયામ અનેક મોકો સાથે અને પં-
 તિત મદ્દારોથી સંદિવ તે રાખ લા આનંદ પૂરેક મ-
 ક મોકો.

मयागमत्पत्तनप्रांतवाटिकां संविध्य सर्वैस्मदितौ व-
 तारयत् ॥ स्वारागमपथेजनसंकुलो नृपःममास्थि-
 तस्त्वद्विमातिभिर्हृतः ॥३६॥

ઇતિશ્રી માહેશ્વરીય (ચિત્ર સત્ર પી) કથાનો મમ-
 રામ નૃસિંહરામના સંવાદમાનો છીત્તો અધ્યાય સંપૂર્ણ.

આદ્યજ્ઞેને પંચમી ક્રેતિકાને હરી. તેમાં કલ્યાણન હાથ
 રી) હરી સિવજ્ઞેને પંચમી વધ પવનનો વે
 પ મેલો સાથે આરંભવા લાગ્યો. સિવમંદિરની
 પાસે પવન જુદી કરાવી પશી. દક્ષિણાવાજે રાત્રે દેવધામ
 કરવા લાગ્યો. રાત્રે વેદવેદાંગના પાસે પાસે
 દાનરો આદ્યજ્ઞેને દાનમાને હરી સંતુષ્ટ કરવા લાગ્યો. એ
 ને દાગી રોડા અમારો નાના પ્રમાણના રુદ્રા ઉત્તમ વ
 એ નિમેશથી રીત માણમેને પણ પ્રસન્ન કરવા લાગ્યો.
 અને તે વડમાં આપે આપે પીએ એ પ્રમાણે
 રાત્રના માણમે બેસવા લાગ્યા. તે વખતે તે રૂદ્રા
 મમાં કોઈ પણ માણસ મરીજ તરીકે હતો નહીં.
 એ પ્રમાણે એક વધ પવન તે વડમાં દાન વિ
 મેરે દેવધામ રાત્રની રાત્ર પ્રમાણમાં મહારૂપજ્ઞે પ્રસન્ન
 કરવા માટે વરદાદ માફ મનાવાજિત પદાય વરદાદ લા
 ગ્યો. છનેક્રિય પણ રાત્રી સાથે જમીન ઉપર સ
 વન કરનારો ને રાત્ર વડની સમાધિ પવન અનેક નિ
 વધેને નીચકંડ (ચિવજ્ઞ) ની પ્રસન્નતા માટે પાસ
 ન કરવા સમર્થ થયો તારે જેની અગ્નિમા રૂપમતું ચિન્હ
 છે એવા ચિવજ્ઞ જૂતતાય વડની સમાધિમાં પ્રલસ્ય પણ
 વરદાદ દેવા માટે પ્રસન્ન થયા. જે વખતે પાર્વતીજ્ઞ સ
 દિત ચિવજ્ઞે રમન આપુ તે વખતે સર્વ દિશાઓ તે
 જના હમસાથી પ્રસન્નિત થયુ. પ્રલસ્ય થયેલા ચિ
 વજ્ઞુ દંત્રી હરી રાત્ર જમીન ઉપર પણ દાવ ભેડી
 હંડ માફ જમીન ઉપર પ્રજ્વળ કરવા લાગ્યો. અને શુદ્ધ
 અંતઃકરણથી સ્તુતિ કરાવે આરંભ કર્યો. રાત્ર
 ચિવજ્ઞની સ્તુતિ કરે છે કે હે દેવતા રાત્રી આ

પાપુનેનામ) અન્વના થાના, શીઠરતનાં પદ્મસખનાં,
મરીનવાપનિ, (વા કરનાર) કાએ આનેમનું રમુજુ કે-
રનાસ, તેમનાપનિ, આપને હું નારવાર પ્રજામ કરીશું.
આ પ્રમાણે સિવજની સાનને રુતિ કરી લાને પ્રસન્ન
પનેશા કિવજ સળને કેદેવા સામ્યા કે દે રાજા તારી
રુતિથી તપા થાવી હું પ્રસન્ન થયોશું. તને જે હમ્મ
હોય તે મામ. આપ વચન રાજા સિવજના. સાંમળી
દાપ જેડી પ્રાપ્ત કરવા સામ્યા કે દે પ્રજા આપને પ્ર-
સન્ન થયા હો તો હા કરી અને પુત્ર આપે. હું જના-
મજુ માટે માકારી ઉપર હા કરી આપ સ્વામી માએ
આ પ્રમાણે રાજના વચન સાંમળી બેળા કિવજ તે પ્ર-
માણે વરદાન આપી લાપી અંતર્યામ પદ્મ પધારા. રાજા પ્ર-
જામ કરી વરદાન મગચાથી અત્રંત સતુદ પયો. એ પ્ર-
માણે ખડેસ દેશનો અધિપનિ ખડેસેન રાજા અત્રંત આનંદ
વાયો થઇ સર્વ થઇ કરનારા પરિત ખાકાજોને કેદેવા સામ્યા
કે દે જાતજો આપની દવાથી આ વરદાન અને મજુ.
અને આપની દવાથી જામ-પનિ સિવજ આને પ્રસન્ન થ-
યા. અને દેશન આપુ તે આપનેના પ્રસાદ છે. માટે હવે
આનંદવાયા થઇ આપ પતની પૂર્ણાદિતિ કરો.

यतस्तुदेवोजगतांपतिर्भवोविगर्हितस्यासिपथेभव-
स्वभुः ॥ तस्माद्रवद्रिःकृपयाद्विजोत्तमाःसमाप्य-
तांयागविधिर्यथामनाः ॥३५॥

હતિત્રી માદેશરીય (હિર સ જાતી) ક્યાનો મગચા
દસિંદરાસના સંવાદમાંનો જોળે અધ્યાય સંપૂર્ણ

[illegible]

મગ્ન પશુ પેલેલી રાજધાનીમાં પ્રથમ મિનિસ્ટર બને
 હમેશાં ઉમર અને આનંદ પ્રસન્ન થઈ
 મારમારી સેવ સહિત આનંદે પ્રાપ્ત કરેલી સા-
 તાની પ્રાપ્તિ પાત્રને કરવા તેણે ઘણું કર્યું. રાજ-
 મગ્નમાં રહેલી પોતાની મોટાની સગી પ્રાપ્તિ હમેશાં
 આદરણીય રાવ આપની સમય પ્રાપ્ત થતાં મર્મ પાળી
 કરવાને સમર્થ થઈ. ઉત્તમ સિવજીના વરદાનના પ્રભાવથી
 રાજમેદેવમાં તે સગી અનેક સ્ત્રીઓ સાથે રિવજે રિવજે
 દેખાવા લાગી. મર્મ પશુ અંદની કલાઓ જેમ વધે તેમ
 રિવજે રિવજે વધવા લાગ્યા. એમ આનંદ મંચમાં
 મેડો સમય મોટાની સગીને રાજમગ્નમાં જતીત કરી
 સમય પૂર્ણ થયો ત્યારે તે રાજની મોટાની સગીને
 જેક પુવરત ઉપર હતું. પુવરતનો જન્મ સાંભળી
 રાજ પશુક મનનો વરસાદ વરસાવા લાગ્યો. આ
 આરમ્ભની વાત મામના રોક સાકુમરો સર્વ મોરો સાં-
 જળી પેલપોતાની મરજી પ્રમાણે અનેક પ્રકારના મગ્ન
 મોટાસગ કરવા લાગ્યા. ઉત્તમ મીનો ઉત્તમ વા-
 જીય સુખદો થવા લાગ્યા. પર વેર તોરણો બધાના
 માંડ્યા. અને તે વખતે નાનાપ્રકારના મિત્રવિચિત્ર પતા-
 કા પાત્રો ઘેર ઘેર બારણા ઉપર ફરવા લાગીયો.
 નાનાપ્રકારના નાચરો અનેક રીતની રજૂતિયો ચારણ
 શાદ, નદ અને માપકો યંબ તુરી નગારાં હસાદિ વાંચો-
 ના સુખ સાથે કરવા લાગ્યા. મામના ફરવાનું ઉતર મો-
 ઢોટા નગારા નિસાતના અવાજો થવા લાગ્યા. નરો માપ-
 કો અનેક વરદના મમલ સુખદો બોલવાને આહુર થવા

માણે રાજાનાં ચમન સંભળી જાણતી નામના યશ્વિં છું.
 તેદિવમાઝગેભાં મેજ દાન અને વિતાન સંપત્તિ માંડા
 મેપાતી મનાઈ વિચાર કરીને સાંપુતનું નેતું પ્રારબ્ધ
 હતું તે જાણી રાજાને કેટલા માઝા કે હે રાજા તમારા
 પુત્રના મુશ્કેલી તપા અવગુણો સંભળો જાણતી પડિત
 કરે ૦ કે હે રાજા તમારો પુત્ર રૂપચન્દ્ર સુખવા
 જાણવાનું ન્યાયવાદો નહિ સાચાને જાણનારો તેજસ્વી
 લક્ષ્મીવાદો સારાં આચરણપુત્ર, પરમશક્તિ, દાનશીલ,
 સર્વ સાચાને વિચારનારો, ધીન પારિત્યમાં કુસમ, ધર્માત્મા,
 સત્ત્વ પ્રતિષ્ઠાસભો આદર્શ ગુણો અને આ સિવાયના બી-
 જન મળુ સુખવાદો યશે. અને વજી પિત્રની સેવા કરના-
 રો માતાને સુખ આપનારો યશે. ચિકાર કરવાને
 સમર્થ યશે પ્રભુનું પેલણ કરી. અનેક જાનના
 રક્ષ અને અક્ષને જાળવનારો પ્રધાન કોઠાને માનવા સા-
 થક યશે મુશ્કેલીમાં કાંઈ બીજું પણ યશે. પરંતુ પરિ-
 સ્થાપમાં સારું યશે આ પ્રમાણે તે જાણતી માઝામાઝે
 અનેક ગુણો જણાવ્યા બાદ બોલતા બમ થયા. રાજા આ
 પ્રમાણે સાંભળી જાકાલોની પૂજા કરવા માઝે. નાંદી-
 મુખ વિગેરે જાતકને વધાવિધિ રાજાએ કર્યું. દાન રાજા
 વિગેરેથી રાજાએ સર્વને સતોળ આપ્યો. બીજા કેટલા-
 એક તરો માખડો બટ ચારણ વિગેરેને નેમ ને લાપક
 દવા તેમ તેને સર્વને દવાદિધી પ્રસન્ન ર્યા. કેટલાએક
 વંશ વાંચનારા કેટલાએક ઉત્તમ વાધ વમાડનારા કોઠાને
 પણ વધાવેલું થવ માન આપી રાજા રાજા કરવા મા-
 ઝ્યો. આ પ્રમાણે કુબેરની ઉપમા લાપક રાજા
 ખડ્ગસેન તે વખતે પોતાના પ્રધાન સાથે અને સૂત સે-

માનવી સહ કામ તત્પર થઈ, અને પોતાના અંગના
 પશુ જનમ તે વખતે સજી માનવા સામી. એ પ્રમા-
 ને મંગલ પાત્રોથી સુદર કરેલા સમબાનમાં મં-
 કળી કાઢા જેમ વધે તેમ તે રાજપુત દિવસે દિવસે પ-
 થયા સામ્યો. અને દમેશ મંગલ વસ્તુઓને જોઈ અન-
 ર્થ પામીને રાજપુત અતઃપુરમાં રાજી. રાજ દસીધે
 વિદેરને મનમમતે ગયો. દમેશ તેસવામાં રાજ સર્વ સ-
 રકારાણા પોતાના પુત્રને ધામ વખતમાં સીધાથી સીધ-
 તો જોયા સામ્યો. માતાઓને હવે કરનારો પાસી-
 જનોને પ્રજાથી વાદાઓ રાજપુત જનમ નાખને એટલે
 સુખનસેન એવા નાખને વિના તરડીથી પ્રાપ્ત થયો. એ
 પ્રમાણે સામ સમવાચના અનેક લગાએથી દિવસે દિવસે
 તે રાજપુત મોઢોગે ગયો. પંડિત સામ પુત્રની અ-
 વર્યા જોઈને વ્યાપ્તિ સગવડે પુત્રને જોઈ આશુ-
 ભારપથી વિચારજનુ સુખ મુદતે જોઈ પુત્રને વિચારમે
 કાવચાનો આરબ કયો ધામ કામમાં રાજ પુત્ર સર્વ
 વિદ્યાનો અભ્યાસ કરી વિચારજનુને પ્રતિ થયો ત્યારે
 માતાપિતા સર્વ જનોને પરમ સુખને આવનારો થયો.
 એ પ્રમાણે કેટલોક સમય ગયો ત્યારે રાજ પુત્રપ્રતિની
 સદામીથી પરમાનનો અનુભવી થયો. રાજપુત અતિ
 કુચક થવાથી વિદાને તથા સર્વ સજાથી જનોને પોતા-
 ના અનેક મુદોથી સરને સતોષ કરવા તત્પર થયો. પ્ર-
 જનુ પામન કરનારા મુખ્ય મુખ્ય પ્રધાનોને પોતામાં ર-
 હેલા મુદોથી સતોષ કરીને દમેશ ન્યાય અન્યાયને જાણ-
 વામાં વિચારજનુ તે રાજપુત સમામાં આવી બેસવા લાગ્યો.
 માતાને પ્રેમ વધારતારો પામને રંજન કરતો અનેક આ-

[illegible]

અને તેનું સૌંદર્ય તથા મોહોને સંભારીને કોઈ મનો
 મંત્રોથી પરમ યોગ્ય આનંદ કરતા તથા તથા અને
 બુદ્ધિમાન રાજપુતનો નેજા દિશમની સુવિધા વિચાર કરે
 એવ રાજ્ય દાન માનથી આઠજોને સતોત્ર વધાર
 કરતા સામ્યા. જોજન કરાવી રાજ્ય આઠજોને ઉત્તમ
 રક્ષણ આપતા પરમ સમર્થ થયા. પ્રભુનો પતિ
 બુદ્ધીર રાજ્યને કન્યા વરને માટે યદ્યપિ પેટરમણી
 દાંડી, પોતા, રમ, પાતા, દાસ, દાસીઓ વિગેરે યદ્યપિ
 તત્કાલી આવી. બુદ્ધી, વજો, રતો, નાના પ્ર
 કરના જોજનો દાન માન હવાઈથી ખર્ચાનેની કેટલીક
 આસના વાસના રાજકન્યાના પિતા બુદ્ધીર રાજ્યને કરી
 અને મદાવતી પોતાની કન્યા આવી કેટલીક પ્રા
 મના વિનય પૂરક કરી. એવ રાજ્ય આઠજોને દાન મા
 નથી યજુજ સતોત્રમાન કરતા સામ્યા. લાંબ
 છી પોતાના સગથી રાજ્ય બુદ્ધીરની આગા સહ વર
 કન્યાને પધરાતી પોતાની મોહોટી સના સાથે પોતા સમ
 થતા પોતાની રાજધાનીમાં આવી પોહોત્યા. ખર્ચ
 સેન ગત આનંદની રજુયા (દોકરાની થલુ) તથા પુ
 તને ગ્રેષ્ઠ પગલે પગલે પાનની જલિ કરતા સામે
 નાના પ્રકારના પાટના સંદોષી મોહોટી સેનાથી તથા
 અનેક મનસોથા યુદ્ધ વર અને કન્યા રાજમવનમાં પીરે
 પીરે પાનની જલિસાથે આવી પધાર્યા આપમાજે પુ
 તના વિચારમા રાજ્યઓમા જોઈ ખર્ચાને રાજ્ય અનેક પ્ર
 કરથી પાનને વરસતા સામે અને ગામમાં સર્વ વાયકવર્ગ
 ને પશુ પાનદાન કરી પોતાના રાજ્યબુવનમાં પરમ રીત્યા
 વાળા થયે. મદાવતી કન્યા પશુ સાસુની પાંતે

એ પુરોહિત આજ્ઞાએને પણ દાન માનથી ઉત્તમ સ્વમાન
 થયી સારું આદારં વિગેરે શુભોગી નીતિસાચનાં જનજન
 નારાં આમાથીશીને પણ પ્રસન્ન કરવા તત્પર થયો. તથા
 માતા પિતાને સેવાથી નમ્ર વચનોથી તથા સર્વને વધારા
 અં પ્રીતિને ઉત્તમ કરનારો રાજપુત્ર થયો. એક
 દિવસે રાજસભામાં સર્વ ભોડો રાજાને કહેવા સામાં કે હે
 પૃથ્વીપતિના હંદ્ર આપે આ પૃથ્વીનું વધારાગમ પાત્રનું
 સું. હવે હે નાથ આપ સ્ત્રી સદિત વૃદ્ધપણને પ્રાપ્ત થયા
 હો. માટે સર્વ શુભવાળા આપના આ પુત્રને હવે સંજ્ઞા
 મિલેક કરો. આપનો પુત્ર સર્વને જનજનનારો શુ
 રથીર ઉત્તમ સ્વમાન ઉદારતા વિગેરે શુભવાળો સહેરની
 પ્રજા તથા ભોડોને સંજ્ઞ પાલન કરવામાં યોગ્ય જાણે
 છે. જ્ઞાન અને વિજ્ઞાનવાળો આ રાજપુત્રનાર જો
 શુવરાજ પદવીને લાચક લાચ તો હે નરેશ્વર સર્વ પ્રજા
 કૃતકૃત થયો. આ શુભ વચન સાંભળી દેશપતિ
 ખડ્ગસેન રાજા સર્વ શુભ લાચક પુત્રને જોઇ પરમ હર્ષે
 પ્રાપ્ત થયો. દસી મદમદ કહી યઇ રાજા ય
 થું સાર એમ પ્રજાને જવાબ દીધો. અને આજ્ઞાએને
 જોવાની સભામાં રાજા આ પ્રમાણે બોલવા લાગ્યો.
 હે આજ્ઞાજો તમે સર્વે માદામાઓ હો. માટે હું હર્ષથી
 માદારા પુત્રને શુવરાજની પદવી આપના છું. હું તો
 તે જાગતનું યોગ્ય મુકત દોષ તે આપ ભોડો કહો.
 સારે જ્યોતિષ સાચને જનજનનારા આજ્ઞાજો રાજાનું આતું
 વામ્ય સાંભળી તે ઉત્તમ આજ્ઞાજો ખડ્ગસેન રાજાને મુકત
 જણાવા લાગ્યા. રાજા પ્રસન્ન મનવાળો યઇ પોતા
 ના મુખ્ય પ્રધાનને આજ્ઞાજોને જગાએ મુકત જણાવ્યું.

રૂઢિત્વ-શ્રોતે માંગવનો માંગ અને જતોને મેળો ૧
 ૫૬ રાજસભ્ય શ્રેષ્ઠ આસન ઉપર તે વખતે દેવતાઓ
 સમક્ષ ૧૧/૨ જેમ જિમને તેમ બિરાજશે. અને દેવ
 તા લાગશે.

ગર્ભાધનૃસ્યમ્મહમૃતચાર્ણઃ ।

મંમેવ્યમાનાનૃપતિવેરામને ॥

રરાજભૂપાંભુવનેયથામરં ।

શચીપતિનાકિયદેવિગેચતે ॥ ૨૧ ॥

હતિથી માટેશ્વરીય (શિવ મ વ પી) કથાને મને
 રામ રૂઢિત્વમના ન હ.મ.ને : અને આશ્વ.મ મ પૂર્વ.

અધ્યાય ૭ મો.

एवंसुजानमेनोऽसौ शशाशपांधवीप्रभुः ॥

धर्मेणपालयामास नानामंत्रिमुद्भूतः ॥ ૧ ॥

એ પ્રમાણે પદ્મિની નામની પુત્ર સુવ્રતનમેન રાજા
 પૃથ્વીને સિદ્ધા કરતા ને એ આ રમણી ગોપાના સંબં-
 ધિને સદિત પ્રવર્તુ પાતક કરતા મમય પયો ત્યા-
 ર સર્વ રાજાને માર પાતક કરતા કુલ કરત નાખી
 પરમ સુખને પ્રાપ્ત થતા ને રાજા પદપદવી નિરૂપિતને
 પામ્યો દિવસ રાત્રી રાજાના મુખથી પેતા-
 ના પુત્રનું નામ પાડ્યું તા મળ્યો : દરને પ્રમ થનો ખ-
 નંમન નાનાવ્ય રાષ્ટ્રનું નામ રાજા રાજા માગે.

દેશના, મુજે, રૂપરિતી, અને આપ સાથે જીતવા, તથા
 પોષી, કૌશલ્યો, સુખાના, ગાંધીના, ગીતાના તથા પદ
 રૂપમ, કરેતરાં પદાર્થોની સંસ્થાની યોજનાના
 જનરિતી પશુ કષેણ પ્રસન્ન કરવા માંગી, અંદરિતીની,
 મેનેજિંગારને જનજીવી, કારમી, છ રસોને જનજીવી
 માંથીની કામ્યોને જનજીવી રાં અને પુરુષ (જેને
 અને રૂપી) જનજીવી સુખને પ્રાપ્ત થયે રમવા માંગી, જેને
 ઉદ્ધારમાં ઉદ્ધારી સાથે કોમ કરે તેમ રાજ્યોમાં
 સિંહાર આ સુખને રાજ્ય મળી અંદરતી સાથે રંગ
 સામે. જ્યારે તેથી મેંદોટા કસરા આવે તારે જી
 પુરુષ જેમ રાજ્ય પરાયણ થાય અને અને, સાક્ષી સાથે
 રાજમાનાદિથી તથા પ્રધાન જનની સાથે દાથી, યોગ્યો
 રમે વિમેથી વિદ્યાર્થ માંગી રાજ્યમાંથી રાજ કરે
 માંગે.

મહાન્મર્વદાનપરાયણોત્તુવ ।

સ્વરાજ્યધાન્યાન્યવમન્સ્વભાર્યયા ॥

મમંત્રિભૂતગંજવાજિસ્વંદન ।

મમાતુર્નાવિમવન્સ્વવાલયન્ ॥

જાતથી માહેધરીય (જિત સતથી અથવા મેઘરી
 વૈરય સતથી) કયાનો મમંત્રિ નમિ દદાસના સંવાદમાં
 સાતમે અધ્યાય મંત્ર

જાત, યુગો, રૂપાવિષ્ટી, અનેક જાતના લાવક ઉત્પન્ન થઈ
 મૃત્યુ, કેટલાએક અમલના, આરંભના, પીતાના લાગે અને
 ઉત્પન્ન કરનામ પરાગોની અદાવતી પોતાના સ્વપ્નોને કું
 અનુદિતી પણ હમેશા પ્રસન્ન રહેતા લાગી, આશિષદત્તી,
 મનોવિચારને જીવવાની કામચળી, ૭ રમેને ભણુદત્તી
 કામચળી કામચળીને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 અને રખી અને રખીને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 હાથ રવંતમા છુટાઈ જાય છે અને તેમ રાજ્યોદ્ધાર
 સિદ્ધિ થાય છે અને તેમ જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 લાગે અને તેમ જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 પ્રગટ થાય છે અને તેમ જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 લાગે અને તેમ જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 રમેને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને જીવવાને
 લાગે

મહા-મરદાનવમાવળોતર

અમલકય માન્યોન્વિવચન્દ્રનાર્થયા ॥

મર્ધોતે રત્નને રત્નને રત્નને રત્નને રત્નને

મર્ધોતે રત્નને રત્નને રત્નને રત્નને રત્નને

જનના પુખ્તોની સુખધનાનું અનંત જગત તત્કાલ
 મળિદન થયેલું અત્યંત સુંદર તે વનને રાજ્ય બેઠું
 આનંદને વશ થયો. અને પશ્ચિમોના સમ્પદાનું તોતરફ
 કારના છવોના દમયાઓની રંગાવનું. નાનાપ્રકારના ખી-
 સેત્રા ઉત્તમ રૂઝોની તથા જુદી જુદી જાતની વેલેથી
 વીંટાવલું. પીપળા, પારિજાતના રૂઝો, ગાંડીમીની રૂ-
 દર કેટલાએક રૂઝો, આશુનના ગાંડા, ફનસ, બિલી, બિંદુ-
 ળ, બીજેરાં, વટ, કોક, લોંબુ, શાલ, તાલ, હમોરિયાં, મે-
 ગડી, કેળના પાંખકા, નાગમેયર, પુલામ, ચંપો, ખાખરો,
 આંબો, બેલસરી, કદંબ, નાગિએરી, પીપર, ખમ્બુર, ઝાં-
 જીયો, સોપારી, એલચી, લવિંગ, હાડમ, જાંબુ, મંદાર,
 મંદન, ઉપચદન વિગેરે જુદી જુદી જાતનાં રૂઝોની રૂ-
 તરફ સોમપ્રમાન વન હતું તે વનમાં રાજ્ય એકાદ
 ફરવા સામ્રાજ્ય અને માનના યુગીર પુરવે બેઠો, કાપે
 એવા શબ્દ પરમ્પર બોલવા સામ્રાજ્ય અને સિદ્ધાને, સુવ-
 રોને, રાંછ, દીપકા, નાના પ્રકારના રૂઝ નામના ધૂઓ, જા-
 સણા, પાણ, જાનના રહેના માન કેટલાએક પશુઓને
 આખા લોકાના નાનાય જા. એથી નમદાગી, હાંડીની,
 બીજા કેટલાએક સામ્રાજ્યો દત્તના થઈ કાઠાથી રાજ્ય
 મારેલું સામ્રાજ્ય અને નામ પુરવે વલુ નવ જાનવરોને કાપવા
 લાગ્યા અને તે વનમાં કામ જેવા તે રાજ્ય ફરવા સામ્રાજ્ય
 નોકરો સાથે થયો. વનના વાસ રાજો તથા ફરવાની મેલે
 નવની માટી મેલેલે વનના વાસો ને રાજ્યને આ જાપરોને
 રખત થયો. વરગ નવાયા રાજ્ય પાત્રાના પ્રધાનને
 જાજુકાલ જા. ના અને નોકરો જા. વા ક માદારો. પ્રાજુ જા.

મુનિ મરજી કરી પાસા ફાળવે સદિન કનિકા રેડે
 મી જાં આજી. જયત રજ પજી સાદાજી. રેડે
 મુનિની પૂજા કરવા તલ્લર મયો. સુખથી અસદીત
 વિશાળી તે આજી પાસે જયત રાજ દાગ મોડી રેડે
 ભગોડ. વિવર પૂરે વજ મોડી વજન રેડે. આંદ
 રેડે હે જાગજી આપ સર્વ આ રજાવર તથા જમજ
 મનને જાગે હે. સુખવલેન રાજ સિદ્ધાર કરવા માટે અ
 આપ (પ્રધાન) મ કજ સદિન મોડી મિત્ર નામના વજ
 મયેષ છે. એવનમા કીડ કરતા રાજને મધ્યમીને જમ
 વ મોડે તે વજને યાજી જાગી ને રાજ પાસીની પિંડ
 સાદાજી મયો દને. જમ વિશાળી છઠ્ઠા કરનારે તે હ
 જ સુખેવમા ત્યાં મયો. ત્યા જમ જમપાન કરી મે
 ના અને વાદને યાજી જાગી ને સદિન સુખથી મોડી
 તેડમા વજનમા ને સંદેશની જમોનમા એક મોડેરો રા
 જ મયો. મોડે. જા જાગદા. જા સ તપે ને રાજ સંભળી
 મરજી માટે નિરમય ત્યા. કાગર (નિદીકણ) મોડેને ર
 જ આપી પ્રધાન સદિન રાજ ત્યા રજો. દવે હું ન
 થી જમજીને કે માદારો અને ની ક્યા મયો. હે મુનિમાં
 એવ એ સ વિશા આપ ક્યા કરી કંદો. આ માદારી
 મોડેલી સતી અગાળી નામની જવન યાપ છે. હે પ્રજુ
 ને રાજની અ રજી પાગી ક બાગી છે આપ સર્વે છે
 અને જૂન જાગે. વને જાગી છે. આ પ્રમાણ મુનિ જ
 ન રાજના વજન. રાજની પામે લવ જતાંત અ
 મે રેડે. એમ જાગવા આપે. તારે જયત રાજ
 ને સદિન જ્યા સદિન. મોડી મોડી મોડી મોડી છે ત્યા આજી.

[illegible]

હજી જાતે મેઝ ને જાગડના સારું યુજ્ય તથા અરણ્યોના
સાથ દલા અને તે વખતે મે ૧૩૭૬ દર્જ કે જે રાજભોમાં
એવે આ જાગડને વૈતન અગત્યમાં કાંછા બીજું થયે,
પરંતુ જે રેસના રાજ પરિજ્ઞાનમાં સુખ થયે. અર્ધમેન
રાજને મે ૧૫૬૬ તે બિના કહી નહીં દર્જી પરંતુ હમણું
દર્જે જે જાગડ છે તે ૧૬૬૭ ને સામયો. જ્યારે સુખ-
નમેન રાજ તે મુલોજેનમાં મળ્યા જ્યારે દાંડા રાજના ને-
કરે રાધિરમયુ જાનાવુ રાજ (દરિયાર) ને તીર્થમાં પો-
યુ. બિચારે જાનાના ને કનંબી મળ્ય રાજનું દુષિત થયુ-
આદરના વખતમાં જરૂર તથા મારે કાંછા આજીવુ તથા આ-
જીવ. તીર્થનું દર્જીત થયેનું જરૂર જોઈ ને આજીવુ રોધિત-
વા મળ્યા અને પાંચ જગ્યા પર કરેલામાં આજોના દર્જો
અને જ્યાં બીજાનું વજુ રાધિતમળ્યા મુનિયો થઈ કરતા
દર્જા તથા ને આજીવ મળ્યા અને તે વજુ મારેશ્વર નામનો
મેઝ વર્ષે વજુનો છે જેને તે રાજો થઈ કરતા મુનિયોનો
આજીવો રાજ થયા દર્જા કેવળુન મુનિયા નેરેજીવ સમુ-
દર્જી ને ૧૫૬૭ જ્યારે કાંછોના કાંછોના આજીવો રાજ-
માં આજીવો હું પૂર્વે ૧૫૬૭ ને માજીવન થઈમુનીમાં તે
કિરો જાનાવેના અને તે કિરોના આજીવ મુનિયો આજીવ
જ્યારેનું હજી નહીં અને તે ૧૫૬૭ ને રાજના છતરના મારે
તે આજીવો એક માદારો રાજ ને ને બુદ્ધી છે-જાનાના
તે હોડોમે ને રાજના સામયોના મળ્યું કે આ રાજના કેવળ
રાજનાનોના છે. માજીવો માદારો પામી રાજના સુખનમને
બુદ્ધ કરવાનો (નિરચય થવા પછી) નાદાર તૈયાર થયેનો
રાજના રાજના માં છે ઉપર મેઝ આજીવન જરૂર જોયું ને

હતું અને મેઘ તે જાણના સારું મુજ તથા અવધુનો ક-
 ઢા દત્તા અને તે વખતે મેં કહ્યું હતું કે દે રાજભોજમાં
 એવ આ જાતનો મેળવ આવનામાં કંઈક બીજું થશે.
 પરંતુ હે રાજા રાજ પરિજ્ઞાનમાં મુખ થશે. ખરૂંમેન
 રાજાને મેં સ્પષ્ટ તે જિના કહી નહીં હતી પરંતુ હમણું
 કહે જે બન્યું છે તે કહ્યું છું તે સામગ્રે. આરે સુખ-
 નમેન રાજ તે શીશ્વરના મયા આરે કોઈક રાજવા નો-
 કારે દુષિરવાયું પેતાનું જન્મ (દુષિવર) તે તીર્થમાં પે-
 યું. વિચાર વિનાના તે કમંથી જન્મ સપત્ત દુષિન ધયુ-
 આરમા વખતમા જન્મ લેતા આરે કોઈ જાણીયું ત્યાં આ-
 બ્યા. તીર્થનું દુષિન યથેયુ જન્મ જોઈ તે જાણીયું કોપવા-
 ના યથા અને પાણી આપ મગ કરવામાં આવેલા હતો
 અને જન્મ બીજા પણ તપોવ્રજાવા મુનિએ મગ કરવા
 દત્તા ત્યાં તે આજ્ઞા મયા અને તે મગ માહેશ્વર નામનો
 સો વાં પતંગનો છે જોને તે રાજને મગ કરવા મુનિએનો
 અકાસી રાંધે યથા દત્તા કોપયુત મુનિના તપોવ્રજ સમૂ-
 હની તે વખતે આર કાલનો જોડાનો એક દિલો રચવા-
 મા આવ્યો. હે પુત્ર દેવરાજ તે જાણીયું મગમૂખીમાં તે
 કિલો જન્મવ્યા અને તે કિલો એક પણ દરવાજો અથવા
 જારણુ હતું નહીં અને તે વખતે રાજાને ઉતરવા આરે
 તે જાણીયું એક માહેરો રાજ કર્યો. મુદ્દની છ-જાણના
 તે લોકોએ તે રાજ સામગ્રતા જન્મ્યું કે આ રાજ કોય
 મુદ્દકલોનો છે. ગાયત્રી મોદો પામી રાજ સુખનસને
 મુદ્દ કરવાનો નિશ્ચય કર્યો. પ્રધાન સંદેહ તૈવાર પમેસો
 રાજ રાજના માર્ગે ઉપર નમે આવેળ જન્મ જોયુ નો

'એકે વરમ મળ્યું' રાજા વિનાયે કોરડો ત્રિજો જોવામાં
 આવ્યો અને તે વિનાયે દર્શને વજ્રમૂર્તિમાં જાણે પદ્મા
 તરે તે જાણેને કાચ આપે છે પ્રધાન મહિન તું
 જાણેને દર્શના પ્રાપ્ત થા. દેશમાં માસની પ્રેરણો
 વિષયે એવ સચિને જુદરજનિ થયો જ્યારે મેઢેલા માફ-
 માયે તે સુખનમેન રાજા પ્રધાન મહિન જાણેને પ્રાપ્ત
 થયો છે. દને જ્યારે પાણે મેવમહિનો રેવમુ જુદરજનિ
 પ્રાપ્તે માસના સુખ પદ્મની જોવામાંના સુખ વિષયે પ્ર-
 અથ થયો અને જ્યારે વર્ષે પૂર્ણ થયો ત્યારે સિવજી પ્રવક્તા
 થયો અને સિવજીની રણાંત્રી પાડુ તે વખતે મનુષ્યજન
 પ્રાપ્ત થયો. આજે કંઈ ને મળતે પાટે માફારે કહેવાનું
 હતું તે મે કહ્યું અને પ્રથમ પજુ મે જાણ્યું હતું કે
 જે જો જાણતમરે જીવ્યું કંઈ હતું છુ તે સાંભળ ખ.
 કુમેન રાજાનો કનિષ્ઠ જાણ જાણુમેનનો પિત્ર રાજા ના-
 નમે ને-જાણે જે તેને રાજાનો નાજીસં રાજા નમે જે
 સનિ તું પજુ દર્શની જીજી ત્રિજો મહિન ન્યાય પ્રમાણે
 મંદેથી મનિવત્તાપજુને પ્રાપ્ત થા અને જ આશરતા મં-
 જથી દેવ સકરની ઉપાસના કરે પ્રેરણાના આપી સિવ-
 જીને પ્રસન્ન કરે મે સિવજી તાલાર સર્વ સિદ કરમે જ્યારે
 સચિનેના મગમાં સિવજી પ્રમા મમે ત્યારે સર્વ જાણેને
 જીવતાં કરશે અને આ પ્રમાણે આજા કરમે કે પ્રધાન સ-
 વિન તમે દૈત્ય પાણે અને સચિવના મંત્રો તમે લાભ
 કરો. વળી રાજાને કહેશે કે તું મે દેશમાં પ્રવર્તે આ
 પૂર્ણમાં પુરુષ થા. અને વજ્રમૂર્તિમાંથી તું ઉત્પન્ન થયો
 મારે ૧ જાણ મેતુ તાલાર તમ પાણે કરમે તાલ

હે દેવિ તું દમયંતી ળીન શ્રીમંત સાથે આ જનમાં સ્ત્રી
જન્મભાષને પ્રસન્ન કર. તારા રવામી સર્વ પ્રધાન સ-
દિન પાછો આવશે. આ પ્રમાણે રાજપત્ની મુનિ સ્ત્રી
પોતાની ઇચ્છા આને ત્યાં જનારા એકેના તે કપિ સ્ત્રી
આપ્યા ગયા. આદ્યજ્ઞાનાં હર તે કપિનું સતી આજુ-
ગત સાંભળી જરાક દસને મોટે વિચાર કરતા સામી કે
જે દેવે વિચાર્યું હશે ને યશે. રાષ્ટ્રી પોતાના બાકને કે-
હેના સામી હે બાક રાજ્ય સિદ્ધાસન ઉપર હે માદાસ ના-
દાના બાક પુત્રને અભિષેક કરે. એકેનનદિનની ઇચ્છા
કરનારો તે જ્યત રાજ સાગ દિવમે દડપર નામના તે
રાજપુત્રને રાજ્યસિદ્ધાસન ઉપર સ્થાપન કરતા તપર પ-
મે. સારપછી થોડો વખત જ્યત રાજ ત્યા રહી સર્વ
રાજ્યનો બાર તે દડપર રાજ ઉપર રાખી તથા મનિ
વર્ગને ઘન મારક પોતપોતાના આને સ્થાપન કરી જ્યત
રાજ પોતાની એકેનને કહેતા નાના કે દેવે મને માદાસ
દેશમાં જતા પૂ અજા અપ જાને આ તાવ મમ-
તી હોય નો દેવે હું વિચાર નેના નેના પૂ અજ રાષ્ટ્ર
પૂ માદાસના જ્યતનું આજુ ત્યા નેના પૂ અજ રાષ્ટ્ર
જાણી કેહેતા નાની કે હું નેના જ્યત મુખથી જાણો અને
પિતાજીને પ્રસન્ન કરતા મનુ આ તાવ મામ પૂ તથા
જ્યેપુ તે આ માદાસ પ્રસન્નો કરતા મદાના મુખથી
તથા સ્વમારી મતા વિચાર નેના જ્યત અને જાણ
શ્રીએ સાથે તે રાજ્યમાં હું રહે મનુ જ્યત પૂ માદાસ
સ્વામીના આદરમાં હું અજા પૂ અજ મુખના વજ પૂ
મોટે હું તાવ નેના જ્યત મનુ જ્યત પૂ અજા પૂ

ગિની મધ્ય નાના પ્રકારનાં દુઃખને બોચરનારી, કમેલ છ
 અક્ષરના સિવ મંત્રનો જાપ કરનારી, સિવ ખ્યાનનું મિ-
 ત્તમાં વિંતન કરનારી જો કે સુખ સાચક છે તોપણ સર્વ
 બોધાનો ત્યાગ કરનારી, હંધિય, આસને નિપમમાં રાખ-
 નારી, બતાના આગમન (આવતું) ની હમ્મણાણી, પાર્વતી
 પતિને પ્રસન્ન કરવાના મનવાળી, સર્વ જાણી તે જાગિની
 (સ્ત્રી) મૌનજત ધારણ કરી સુમતનું પાલન કરતી આ
 પ્રભાણે જાપ કરતા સાચી. દીન ધરેલી, મન્નિન મદાવાળી,
 મદાસન ઉપર બેઠેલી એ રાણી બાર વં પર્વત સિવજીને
 પ્રસન્ન કરતા તપર યજ્ઞ. સત્તિપોને વરદાન દેનારાં, સ-
 વંતા સ્વામિ, તપસ્વર્ધાના પરમ ગુરુ રાણીનું હૃદય તપ
 જ્વેદ્યને કપાળની માળાવાળા મંકરીખર સિવજી રાણી પાસે
 પ્રકટ થયા. બીજી મિત્રો સક્તિ દેતી રાણી જલદી જી
 વિનયની પ્રજ્ઞાપ કરી આનંદને પ્રાપ્ત પાવેલી કંપવાળી
 મદમદકની હાથ જોડી આ પ્રભાણે મધુર બોલી. લોક-
 પાત્રોને વંદન કરતા સાચક, દેવનાદેવ, હથેર, પ્રભાપાતક
 જીને પતંગ (સર્પ) ને સેવતા સાચક હે પુરારિ! (સિવજી)
 આત્મે હું પ્રજ્ઞાપ કરું છું આપ કેમ માદારી દૃષ્ટિના
 માર્ગના પ્રકટ થયા હું આપની દારી અને જ્વલિતી સ્ત્રી
 નિરંતર મનમાં આવે ત્યાં કરનારી, ખરાબ મનવાળી,
 દુષ્ટ જ્ઞાન ગુપ્ત આપની હું સેવક છું. હે કવાના રાગર,
 હે પ્રજુ દીનજીવી, હે પાર્વતીના રવામી માદાર પ્રજન કેમ
 કરું છું તે આપ કહો. આ પ્રભાણે પ્રસન્ન મનવાળા
 દવાવાળા સિવજી યજ્ઞ સ્ત્રી સમુદાયને હર્ષને ઉત્પન્ન કરતાં
 સર્વને પેતપેતાના સ્વામીનું વરદાન દેતા સાચક. કાલે

અધ્યાય ૧૨ મે.

इदानींकथयिष्येहं राजपुत्रस्यतेकयां ॥

यथाश्मभूर्तदेहंतु सज्जाशर्वेणजीवितम् ॥ ૧ ॥

મમસામ કહે છે કે હે હસિંદરાસજી હશે કે તમને રાજપુત્રની કથા કહું તે સાંભળો. પરંપરેય થયેલા દેહનો ત્યાગ કરી સિવજીને તે રાજપુત્રને જોમ કરવો કર્યો તે કથા કહું તે સાંભળો. તે ૭ ઋષિયો મહાત્માઓએ પ-રંપરે સો વર્ષ પર્વત જ્યારે યત કર્યો ત્યારે તેના મધમાં સિવજી દેવ પ્રકટ થયા અને પારંગીજી સદિન સિવજી પોતાના આત્માને દેખાડ્યા જાયા એટલે ઋષિયો ઉભા થઈ હાથ જોડી જુદા જુદા પ્રકારથી સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. પરંપરે નામના ઋષિ સિવજીની સ્તુતિ કરે છે કે આ-પનો જાત યા મંત્ર અથવા ઉપનિષદો તેમજ કાળથી માલો યુગ અથવા અયુગ ખરું નથી જ્ઞાનના રથાનરૂપ તેજોમય નિરંજન આપ મનુષ્યોને અન્ન નેત્રી કેરળ કાકિલે કરીને પ્રાપ્ત થાઓ હો 'હે દેવ' આપના સ્વ-રૂપને દેખાઓ પન્નુ પ્રાપ્ત થઈ શક્યા નથી ત્યારે માદારા જોશ તુજી જીવ કેમ પ્રાપ્ત થઈ શકે દયાળુ! અમારા નેત્રના વિગરેય આપ થયા મહે આજે તમારી દાસ વન ઉપર મોઢેલી દયા થઈ હતીત્રિ ઋષિ દંડ સિવજીની સ્તુતિ કરે છે કે હમેશ સન્નિ અવેશનું એક સરજી રથાનરૂપ, પ્રાણીમાત્રુ કાલ્પ, પાતંગીજીનું જ્ઞાન (આ-પરંપર) સુખના પરરેય, નામેદના દારંગા નિદાવણ, જ્ઞાનના રથનો, બધી મામાનવાગ્યોનું આદિ સરીર, કૈલાસ

રૂપ આમર (૫૨) ના મહત્ત્વે ભક્તિને અમલ આપનારો,
 દેવોના ગુરુ, દેવોમાં મોટોદાર દેવ મંદરને પ્રજ્ઞાન કરું.
 જ્ઞાનમ કૃપિ સિવજીની સ્તુતિ કરે છે કે દે પાર્વતીજીના
 પ્રાણુપ્રજ્ઞા! દે દેવોના હંસ! આપને ગારવાર નમસ્કાર
 છે. દે કૃપાએ આપ કૃપા કરીને અમારી દૃષ્ટિ જોયર
 થયા છે. આમ માદારો વરુ મહત્ત્વે થયો કે આપ પ-
 પારો દે દેવ! મો વરુ થયા આમ સર વરુક્રિયા મહત્ત્વ
 થય. ખારીક કૃપિ સિવજીની સ્તુતિ કરે છે કે પોનાની
 જટામાં મગા નદીને ધારણ કરનારો, કૃપામાં મદને
 સિવકારનારો, વિવ (એર) ના પાત્રરૂપ મરુને અંગીકાર કર-
 નાગ, દેવ અને દેવદે સ્તુતિ કરાવયા તથા સમગ્ર મન-
 ખો તથા શ્રેષ્ઠ કૃપિવરનાને વમાલેખા, અમલ વરને આપ-
 નારો, કાલનુ સમજુ અવાન સંને એવસા લાગકે મંદરે
 દેવને દે પ્રજ્ઞાન કરું મુ નિવર અવાનના ચિત્ત રખ-
 નારો, મુજ્જના અવાનના, તર નામની મુદને ધરણુ કર-
 નારો, કાલ રવરૂપી નેત્રો વંચિનારો, પદ્માસન ઉપર બેઠેલા
 વણુ નેત્રને ધારણુ કરનારો, દે સમુદાયથી રત્નિ કરાવયા,
 કૃપાસમાં પડની હાવરૂપ હવપાના, મો વીરનામાર હર,
 રૂપની ઉપર બિગામનાને મદ સિવજી પાના કરવા લાગકે
 છે. સુકુમાર નામના કૃપિ સિવજીની દર સ્તુતિ કરે છે.
 દે દયાવળી, સર જે નેત્રોથી મ અપમાન, પદ્મના ક-
 પના ચિદ્રિયાના, મુર તથા અનુના હરોને અર્ચિ મરવા
 લાગકે. મોરો સદિત આપને અમાને નમસ્કાર છે દયાની
 આજુમપ, કપાળની મળાલના, જટાને ધારણુ કરનારો,
 અર્ધામ નામના દામેઆને દામન મળાના, વણુ નેત્ર;

વાળા, કારંબુના કારંબુરૂપ આપને અમારું નમસ્કાર છે. હવે સારાસુર નામના ઝાંબિ શિવજીની સ્તુતિ કરે છે કે દેવતાઓમાં શ્રેષ્ઠ, તેમજશિવોને તેમજ આપનારા, શાન્તાગ્રા, ખૂબ સમુદાયના પતિ, સર્વને સ્તુતિ કરતા ધાર્મિક આપને અમે વારંવાર નમસ્કાર કરિયે છીએ. દીન જનનેના એક નાથ, જમનને ઉત્પન્ન કરનારા, દેવોને વરદાન દેનારા આપનીજ માયાએ કરીને જ્ઞાતિ પેદા થયેલી છે મારે હે સુખતાનાથ આપ પ્રસન્ન થાઓ, આપને પ્રણામ છે. આ પ્રમાણે સ્તુતિ કરાવતા શિવજી મંદિરાલયોને કેહેતા સામ્યા. હે જ્ઞાલજો તમારી તપસ્વર્ધાથી હું પ્રસન્ન થયેલું મારે હચિછત વરદાન માંગે. આ પ્રમાણે શિવજીએ કહેલું વચન સામગી મંદિરાલયો દ્વારા ગોડી મનમાં હોયું આપુ વચન કેહેતા સામ્યા હે સકર આપના ચરણમાં સોંપાવત અમારી જાંત્ર પ્રપ અને વૈદ્યોત્તમાં અમે સુન્દર હોયે પારે મહદામને કરનારા શિવજી તેમ જમે એમ કરી દેનારને પ્રાત્ન જતા સ્વારે પશ્ચરના દેદાગના મનુષ્ય મસુને એક પારીત શિવજીને કેહેતા સામ્યા. હે જગત પ' જગત પ' પારા આ નમ સમુદાય છોળો કેરે સ્વામી અમને નમ કરી સારી નમરૂપી શિવજીને સર્વ મનુષ્યમનને નમરૂપી કેવે સાર ને લોખ દારી મસ્તકે કરી પારીત પારીત પારીત નમ સામ્યા અને થઈશુભીનાથી કેવે પારા સ્વામી સુખમનને એક સકર કેહેતા સામ્યા દિના કમળી પેદા પારા જગતપ્રાનુ મંદી સામે તને પ્રામ પદ મારે સંવેનનુનો આમ કરી દેનમ (કદીત) ની રતિન આમનુ સર્વે દેવતાના નયનો

તમારા રાજાને જુઓ આ પ્રમાણે માફલેલું ત્યાં
સાંભળી ઓઠમ તે મમત નામક આકાષ્ય સર્વે વરે
સાગી ખડેમ સેદુર પ્રભે રાજના થયો જયતી મેલતે
જની રાનો મારી ઉતમ ગાળના મયન રાને અર્પિ રી
દેઃઓ

ધુસર્પિરાવયંમદ્વનાદિજાતમો ।

નનામસર્વાનિપ્રયયોપરાંત્તમમ ॥

પ્રતીચ્યમાર્ગસ્તયાજિતશ્રમ ।

સ્તત્રાગમદ્રાજયદંમુગોભનં ॥ ૩૩ ॥

છતિ શ્રી માર્દેશરી । (નેસરી સુતરી) ડયાનો મમ
રામ તુસિ હરામના મ માદમાનો નાગનો અ'ધાત સ પૂજ્ય.

અંક ૧૧૫ ૧૩ નો.

મર્વેમીતિયુવાનાયોં વસ્ત્રાલ્લકારભૂષિતાઃ ॥

વ્યતિષ્ઠન્રાજભુવને કાંક્ષમાણા પતીન્દિન ॥

સુખનનન રાગના આજ્ઞાને દિવસે રાગભરત
સર્વ સ્ત્રિયે પ્રાપ્ત પુત્ર થઈ ઉતમ પદ્મ અને આનુપ
ધારણ કરી પોત પોતાના પતિવાડી રૂઢ વેળે તથા ગોખ
લાગિયે. સમરમા તે દિવસે રાગઓના એક જથ્થ
રાગ પશુ ફેફડેમા આવી પાડેલા પોતાડી બેહેન
મરણ પછી (તુ કોમળતા) ના મરણકાળે પ્રેમ પૂર
આવી પ્રભાત કંઠે બેઠેન મનપ્રીતી અદાવી અગ્ની

૧૫૨

જોખવાનો તોફાનો રવાનાનો પૂર્વ સંજોગ. આ પ્રમાણે
 જાણી વચન માદારાણી સંમળી ખીતેના કમલ માફક
 ડુખવાળી વધ. સહેર (ભાઈ) પુત્ર નાંખવો પ્રધાન
 જિવો સહિત સી મોડો મિત્રન દર્શને પ્રાપ્ત થયા. ખતિ
 પાસે જવાની હિંમતવાળી રાણી સુતી પોતાના માણો અને
 ગુપ્ત નાંખવેને હેઠળ સાચી કે નેન તથા વાક્યો સહિત
 પ્રધાન જિવો સાથે માદાર વાક્ય તેવાર કરો તેમ જ
 અને માદારાણીનો ડુન પતન માડી રમ વિગેરે વાક્યો
 તેવાર કરવાના આના. જતરી રામજનના સાડી જિવો
 સાથે આ વાક્યોના આ વિલાસ એકા સુરો વચમાં
 આનાં ઉત્તમ આદ્યજીને સાથે સહ ખીત જિવો સહિત
 મદારાણી રાણી પાનમાં (ગડી વિગેરેના) મેડી. પુત્ર
 અને જાક સહિત તથા નિરુત્તર અને મહત્વો સાથે સા
 હેઠેરથી બાકાર નીકળી પોતાના રાણી મરજુમાન મિ
 રતિ રાખનારી જન સહકાર સાથે રહેલા રતો ઉપ
 ને હેઠળે જાનિતના । મરજુમા સુખનસેન રહ્યો છે
 હોયતી વિલાસ જુમીના જતરી રાણી આડી પોરોચી

અતીચમાગંજનવુદમગના ।

મમોઃપદાગ્નંતકુતાચિતટ્ટાતિઃ ॥

તપ્રાગમન્સંત્રવિશાલભૂમો ।

નાચઃસ્થિતોયમ્પુર્નાશપાદયોઃ ॥૧૮

ખતિથી માફકરીય (મેસરી સતપી) કપાનો
 ગમ રમિ કદાચના સચામનો તેરનો અપ્પાય સ

સદિન આ વગન સાંભળી જોડાએય નામના તે કેરું
 સર્વ સ્ત્રિયો સદિન સ્નાન કરવા સાગી. ત્યારે જાણે
 શ્રિમજુને ઉપદેશ કરવા આખા કે પૂર્વ માર્ગ પોતરેલ
 રામિની જાણે હવે સેવા કરે. ત્યારે શ્રાવક તે સુખ
 તેને મુનિ મહાને જણાવ્યું કે હે જ્ઞાપિયો જામને કાંઈ
 આપો જોડે હે દેવો અને અમારા દેશમાં જાણે તો
 પોતાના તેજની પેદા થયેલા હ જાણુને યુર તરીકે કરે
 મારે તે જ્ઞાપિયોને તેમને આપ્યા તે તે લંકાને શ્રાવ
 થયેલા તે જાણુને દેશપતિ તે મળવા તથા વૈશ્ય મંડળના
 યુર તરીકે થયા તેમાં પદચર્યા પારીક નામનો જાણુ
 યુર થયો. રાષ્ટ્રીય જ્ઞાપિયો દાંડો ન મળે જાણુ પુ
 રોદિન (ગોર) થયો. નેત્રમ જ્ઞાપિયો આદિગોડ નામનો
 જાણુ યુર તરીકે થયો. આર્યક નામના જ્ઞાપિયો ખં
 કેતવાસ નામનો જાણુ યુર તરીકે થયો. સુરાસુર ના
 મના જ્ઞાપિયો સારંગન નામના જાણુ યુર થયો. અને
 સુકુમાર જ્ઞાપિયો સુકુમાર નામનો જાણુ યુર તરી
 થયો. આ પ્રમાણે હ જ્ઞાપિયા તસવી પેદા થયેલા ૬
 જાણુને વૈશ્યોના યુગ્મો થયા ત્યાર પછી સર્વ વૈશ્યે
 પોતાના યુર તરીકે જાણુને માલે કહી જ્ઞાપિયોને નમ
 સ્કાર કરી પ્રદક્ષિણા કરી હજાર સાંક્રામણા પ્રજ્ઞામ કરવા
 આખા. શેકેરમાં મોતલવાની હજારથી સર્વ જ્ઞાપિયો આ
 શીર્ષાદ દેશ આખા. અને તે મોં સખ તુરી નગરમાં પજુ
 વ^૧ અને ગોમુખ^૨ નામના સાંદો સાથે તથા નાના પ્રજા

૧ પજુવ એક જાનનું વામુ ૨ ગોમુખ એક
 જાતનું માવના મુખ જેનું વામુ

કર્ણોદ્ધર્ણવદયામકેદ્ર ।

તથેવસર્વકથિતંતવાગ્રે ॥ ૨૭ ॥

હનિષી માદેધરીય (મેઠરી સંજયી) કયાનો મમ-
ગમ પ્રસિદ્ધસત્યા સંપાદ્યોનો આદ્યો આપ્ય સંપૂર્ણ.

અધ્યાય ૧૫ મો.

યેર્વાવિશેષમૂતોઈ ગાયાનિર્માણકઃકાવિઃ ॥

તેર્વાનામાન્વયોવશ્યે સર્વેવામાદિતઃક્રમાત્ ॥૨॥

અથઘર કહે છે કે જેના વશમાં કયાને બનાવનારો
હું કવિ થયો છું તેઓના નામો આગમથી તથા કામપૂર્વક
જણાવું છું આકના વશમાં કવિય થયેલો મંત્રિસ્થાન
ઉપીજી ઉપનામ જીનું એકેનો સર્વગુણવાન તથા શીમાન
દરિગસ નામનો ડાઁ પુત્ર પૂરે થયો હતો. તેના પુત્ર
એક તેજની ગોપાલદાસ નામનો પ્રસિદ્ધ થયો તેનો પુત્ર
મોહિટો ઉગર ના ગોવર્દનદાસ નામનો થયો. અને તેનો
ગોવિન્દદાસ નામનો પુત્ર થયો, તેનો વચ્ચાવન નામનો પુત્ર
થયો, તેનો સમર્થ પુત્ર પરમાનંદદાસ નામનો થયો તેનો
પુત્ર વિદ્યાકચ્છ નામનો વિખ્યાત થયો, તેનો પુત્ર માદ્ય-
હનિ નામનો થયો, તેનો ચૈત્રદાસ, તેનો મંડનનમો,
તેનો હુણોનો ઘઘર મહાધરદાસ નામનો પુત્ર અને તેનો
પુત્ર સર્વ દેસમાં પ્રસિદ્ધ રાગવરામ નામનો પુત્ર થયો. તે-
ના કસોડામણે ગુણવાન તથા મમદાન પુત્ર થયો. અને

તેના સર્વજ્ઞાનના વર્ણ પુરો થયા. તેમાં જ્યેષ્ઠ (મેદો-
 રા) ઉચ્છ્રાવ નામનો યયજ્ઞે સંપ્રાણ નામનો અને ક-
 નિક લોહરામ નામનો પંચમ પુત્ર પયો તેમાં લીલા-
 રામના ને પુત્ર પિતાની જાતિ કરનારા થયા. તેમાં નંદ-
 રાજ નામનો જ્યેષ્ઠ તથા કનિષ્ઠ મધ્યાર કહે છે કે મા-
 દાને દાદો થી હાથીવદાસ નામના ગુપ્તજિ પરાવશ્ય
 થયા. અને તેના પુત્ર પાંચ થયા તેમાં થી વૃત્તિંદરાસ
 નામનો મેદોરો જ્યેષ્ઠ માદા પિતા તરીકે થાય છે. જ્યે-
 શ્ઠે સર્વ સર્વજ્ઞાના તથા પુત્રપૌત્રના સુખથી સખત
 પર્વે નીનિને જન્યુનમ. રાજ્યા શાસ્ત્રફોની સેવા કર-
 નારો, ગુરુભક્તિમા આસકા. વંશનું પાલન કરનારો, મરે
 દેશમાં પ્રસિદ્ધ, પર્વતમા રવાની ખાખૂડપ પાંચ ભાઈમાં
 મેદોરા જાત દત્તા. જેમના ચાર ભાઈમાં જ્યેષ્ઠ વિમન-
 શાલ, દેવરાજ, ચંદનરામ, અને ચંપો રામજી તેમાં સ-
 દર્શી જ્યેષ્ઠ માદાના પિતાના પદમાં ને પુત્ર થયા. તેમાં
 જ્યેષ્ઠ દુ મધ્યાર કહે છે કે મ નૃમય નામના ધારક અને
 કનિષ્ઠ મધ્યારે જ્યેષ્ઠ સર્વ જાત જ્યેષ્ઠે સુખ આપનારા છે.
 આ પ્રમાણે પામનું કહેલું પુણ્ય છે એમ માનવી અને
 કહેવામાં આવ્યું તમે રેખજાલમાં માદેશ્વરી (નેશ્વરી) ક-
 યાને જનાવંદાં એકાદ પિતાની આજ્ઞાથી તેમની સમક્ષ આ
 રચના કરવામાં આવી જેમ પ્રાકૃત જાલામાં મમરામજીને
 કયા કરી ને પ્રમાણે ને સર્વ કયા નેશ્વરીમાં જાથી વિચાર
 પૂરેક કરી છે થી રાજાનાર્વેદના ચરણુકમતની દર્શાવી
 મોતીની ગાદી કબ્જ સમુદાય એકા કરી આ કપાદપ
 રેખામાત્ર રચનામાં આવી છે અને મ મમજી નામના

મંથકારે સુખને આપનારી યામની પ્રસન્નતા માટે પૂર્વે
પુરૂષોત્તમ ચરિત્રવાળી અને રસવાળી મત્તર વિનાની મારણ
કરવા માટે આ કપારપ મુક્તામાલા રચેલી છે. આ ઉ-
ત્તમ કપા જે અનાજ, ધાન, અને દ્રવ્યને વધારનારી,
શ્રીમદ્દેશ્વરની કૃપાને અપાવનારી છે, તેનો નિત્ય પાઠ કર-
નારો મનુષ્ય સકળ પાપ રહિત થઈ મોક્ષરૂપ સિદ્ધિને
પ્રાપ્ત થાય છે.

ધાન્યપુત્રવશ્વટ્ટદિકારિણી ।

શ્રી મહાશ્વર કૃપા પ્રદાયિની ॥

યઃ પઠેદિહ કથા મનુજ્ઞમા ।

મોક્ષ મિદિ મનયઃ મમભુજે ॥ ૨૧ ॥

હવે શ્રી મારેશ્વરીય (મેશ્વરી અર્જુની) કથાનો
મમતમ વસિષ્ઠરાસના સચાદમાનો ગીતે રમ્ય વર્ણન તા-
લે છે. પાંચમો અધ્યાય સંપૂર્ણ

નંબર	આવ	નવી દુધ.	મૂળ મુલ્ય	ડાર	માતા.
૧	બેની	બેનીબેન.	બાનવડ	રાખવાલ બેલાડા.	સેવમ્બા.
૨	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	દોકમ	બમર.
૩	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	મડલોબ	બીજી
૪	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	ચામુંદા.
૫	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	પાદાબ
૬	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	ચામળી.
૭	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	બંદવર
૮	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	સામળ.
૯	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	બામળી
૧૦	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	બામળી
૧૧	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	બામળી
૧૨	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	બામળી
૧૩	બેનીબેન	બેનીબેન	બાનવડ	બાનવડ	બામળી

ક્ર.સં.	પાત્ર	મૂળ કૃતિ	મૂળ ગુરુ.	ગુરુ.	માતા.
૧૩	આનાવ	ખાલી	અમરેન્દ્ર	સ ખેવાલ,	ઝેસાદ.
૧૪	નવસખા	કર્મ ૪	નવમન	દાહમ.	પાદાપ.
૧૫	જામ	"	પ્રજાજ્ઞા.	દાહમ.	ગાયલ.
૧૬	કળાવત	"	દુર્ભાગ	પાગીદ.	સિસસ્યાપ.
૧૭	કાલિદાસ	ભાગ ૧	ખીમમનદેવ.	પારીક	પાદાપ.
૧૮	કલિદાસ	ભાગ ૨	કાલદાસ	મુન્દરેનાડ.	આમુંડા.
૧૯	કાલિદાસ	ભાગ ૩	કાલદાસ	દાહમ.	ડાહમ.
૨૦	નિરંજન	"	ગંગાદાસ.	પણીયાલ.	ધરનસ.
૨૧	નિરંજન	"	નિરંજન	દાહમ.	નવાસખ.
૨૨	કાલિદાસ	ભાગ ૪	કાલદાસ	દાહમ.	આમુંડા.

ક્ર.સં.	અ.પ.	ક્ર.સં.	ન.અ. ના.અ.
૧	આની	૫	૧ આની ૨ નુસરે ૩ નુસરે ૪ ડોલરી ૫ આનીત.
૨	સામાજી	૧૨	૧ નાન ૨ આ નાપાત ૩ પાસણી ૪ માનગી ૫ મુસદ્દા ૬ સાથ ૭ દોલ ૮ દોલિરો ૯ રોગેપાતા ૧૦ બાલે- પાત ૧૧ પચ્છાઈત ૧૨ આમડી.
૩	સા.વ. છડી	૩	૧ ૧૬ ૨ ૬૫ ૩ છડી
૪	સામાજી	૩	૧ ૧૦૬ ૨ ૧૫ ૩ છાંદોડી
૫	કે.વ. ભા.	૨	૧ ૧ ૨ ૧૨
૬	અ.ભ.૨	૩	૧ ના.ભ.૨ ૨ આ ૧ ૩
૭	નોતપા	૪	૧ ના.વ.૨ ૨ નોતપા ૩ નોતપા ૪ ભડકા.
૮	સારંગ	૧૦	૧ નુસરો ૨ પટલા ૩ નાગલા ૪ બાલુકા ૫ ડોલરી. ૬ આ નેલા ૭ પાદળા. ૮ ખડા ૯ મેક. ૧૦ દલા.
૯	તાપડિયા.	૩	૧ નેલા ૨ મુમરેડ.
૧૦	અનરમેરા	૯	૧ માલિયા. ૨ દોલ ૩ નોસપો. ૪ વિનાપપા. ૫ ધોલેસપો.

ક્રેડિટ નં.	ખાંચ.	પાના નં.	નવમ નામ.
૨૩ ૩૬	પરવાણ રોડી	૦ ૧૦૦	૧ ગામવાળી ૨ ખાટગામ ૩ દર્યાની ૪ ધનગરાલ ૫ મેંદના. ૬ નાનાની ૭ પાનારાલ ૮ નામચંદાલ ૯ દેવગરાલની. ૧૦ બાગચાલેલ, ૧૧ મારનાની, ૧૨ દર્યાની, ૧૩ મુખાલની. ૧૪ ગરવાની ૧૫ મુખનાની ૧૬ મસાલની ૧૭ મુખાલની. ૧૮ કમચંદાલ ૧૯ દા. ૨૦ મેંદના ૨૧ કમચંદાલ. ૨૨ નાનાની ૨૩ દર્યાની, ૨૪ લખાલની, ૨૫ સાંચનાલની. ૨૬ નાનાની ૨૭ દર્યાની ૨૮ નાનાની, ૨૯ નાનાની. ૩૦ નાનાની ૩૧ તીરચાલની ૩૨ પીપાલની, ૩૩ દર્યાની. ૩૪ નાનાનાલ ૩૫ રોડી ૩૬ બિમાલની ૩૭ કમચંદાલ. ૩૮ નાનાની ૩૯ દર્યાની, ૪૦ ભરતરા, ૪૧ મુખાલની. ૪૨ નાનાની ૪૩ સાલગાલની, ૪૪ દર્યાલની, ૪૫ ભરતરાલની. ૪૬ લખાલનાલ ૪૭ નાનાલ ૪૮ સાંચાલની, ૪૯ બીસાલની. ૫૦ મડીયાલ ૫૧ મગરાલની, ૫૨ દુધાલ, ૫૩ દર્યાલ, ૫૪ નાનાલ.

સા.સ. - ૧૦૦૦

ક્ર.સં.	અર્થ.	ક્ર.સં.	અર્થ.
૫૧	પરિવહન	૧	૧. ૧. ૧.
૫૨	પરિવહન	૨	૨. ૨. ૨.
૫૩	પરિવહન	૩	૩. ૩. ૩.
૫૪	પરિવહન	૪	૪. ૪. ૪.
૫૫	પરિવહન	૫	૫. ૫. ૫.
૫૬	પરિવહન	૬	૬. ૬. ૬.
૫૭	પરિવહન	૭	૭. ૭. ૭.
૫૮	પરિવહન	૮	૮. ૮. ૮.
૫૯	પરિવહન	૯	૯. ૯. ૯.
૬૦	પરિવહન	૧૦	૧૦. ૧૦. ૧૦.
૬૧	પરિવહન	૧૧	૧૧. ૧૧. ૧૧.
૬૨	પરિવહન	૧૨	૧૨. ૧૨. ૧૨.
૬૩	પરિવહન	૧૩	૧૩. ૧૩. ૧૩.
૬૪	પરિવહન	૧૪	૧૪. ૧૪. ૧૪.
૬૫	પરિવહન	૧૫	૧૫. ૧૫. ૧૫.
૬૬	પરિવહન	૧૬	૧૬. ૧૬. ૧૬.
૬૭	પરિવહન	૧૭	૧૭. ૧૭. ૧૭.
૬૮	પરિવહન	૧૮	૧૮. ૧૮. ૧૮.
૬૯	પરિવહન	૧૯	૧૯. ૧૯. ૧૯.
૭૦	પરિવહન	૨૦	૨૦. ૨૦. ૨૦.

મ મનુ બધ પાડ્યા માટે જ્યારે કોઈ સ્ત્રી દુખાઈ કે તં-
 રતજ તેને માટે યુગ્મરો આવી શકે તેવી પોતાની શક્તી
 પ્રમાણે રકમ સારે ટેકાણે સારા કુરસીઓની ટેબલેબ હેઠળ
 બાંજે મૂકવી તથા ખપ જોમાં વાસણ-ફૂલણ તથા રામ-
 રચીયું કાઢી દેવું જ્યાં સુધી બેઠું બને ત્યાં સુધી સુખેથી
 બેઠી રહે ન બને તો બાજમાંથી યુગ્મરો ગસવે કદાપિ
 સાંસરંતી તંત્ર દાક્ષતને લીધે બાંજે મૂકેલી રકમ હુંકી
 દોષ તો તેમાં બીજા જરૂરીયાતના દાગીના વેંચી તે તથા
 પાડાંનો અવેજ ઉમેરીને વધારી અને વળી કેટલાક
 દિનસ માલનરો ત્યાં અથવા સ્થામનમાં રહીને ખાટા
 મોળા કાઢી નાખવા નેટલા અરસામાં તેડલી મુદતનું બા-
 જ મૂળ રકમમાં જમે થઈ ને રકમ વધીને યુગ્મરો આ-
 લાવી શકે તેવી થાએ તથા જે વિધવા તટન નિરાશિત દોષ
 તેમાંને યુગ્મરો મજાવવા માટે 'નિરાશિત વિધવા ફંડ'
 ઉભું કરી નેમવાનો આશયે આપો.

બીજી દુશ્વળા જે ૭ કે ૮ ની સ્ત્રીઓ વિધવા યજ્ઞથી
 સપૂર્ણ રાત નવા જોયરીને અપરિત પોલાકાનેરે જમકે
 જરૂરે કામગીરી માંગાવી ના, અમકનપ, કમા, બમરી,
 યુગ્મરી વગેરે પહેરે છે તે ૧૧ મનુ વેંચે પાત્ર તેને
 પહેરે તેવી વધારે કીમતના દાગીનાઓ કે માં પેદરે
 અને કાનમાં તથા આંખમાં પહેરવું તથા કરે તો અમવાદ
 પદ્ધતિનું રહી નીત નિયમો મેટાડો સખક છે
 તેમજ લગ્ન પછી બાંજે કાપેલાં નેટલા પહેરવાનો આશ
 છે તેમજ પહેરવાનાં એ વિચારવાનો બીજો રીત
 રમા જરૂરનું એકાદમ આં ૩૦

દેવતા વિચારનો અધિકાર જનો રહેવાનો ત્રીજો સંપર્કનું
 જ્ઞાન અને આત્મગતિનું જ્ઞાન દુર્લભજ થઈ શકે એ નિ-
 સંશય છે. જ્યાં સુધી વેદોક્ત ક્રમો નિઃશય પશુપતિ
 કર્તામાં ન આવે ત્યાં સુધી અંતઃકરણની શુદ્ધિ થાય નહીં
 અને અંતઃકરણની શુદ્ધિ ન થાય ત્યાં સુધી આત્મગતિનો
 લાભ પશુ ન થાય એ આર્ય સામ્યોનો સિદ્ધાંત છે. આથી
 વિપતિના મૂળરૂપ જીવનવન સંસ્કારનો અભાવ જો કે મળી
 પેદેડીનો પણ પ્રાપ્ત થાય છે તો પશુ આપણા આપણના,
 મનુ તથા વાહાણક અદિ દેવાયું પર્વસામ્યકરોના અભિ-
 પ્રાય પ્રમાણે નેરવ કોરોળી હજી પશુ જીવનવન સંસ્કાર
 મેળવી શકાય એવી તક રહેતી જોવામાં આવે છે તેથી
 અંતઃકરણ નિરાતર થતું અટકે છે. પર્વસામ્યકરોએ સ્પષ્ટ
 સમ્યુ છે કે જેઓને મળી પેદેડી પણ પશુ જીવનવન
 સંસ્કાર જનો રહ્યો હોય તેઓથી પશુ વાસપણનું અમુક
 પ્રાપ્તિ થઈ જીવનવન સંસ્કાર મેળવી શકાય-
 આથી સમ્યુ પેરવ ભાષ્યોએ તથા પૂર્વ વિદિતિ કે-
 રવામાં આવે છે કે જનતા પ્રમાણે આપણા મંડપનું એ
 કમલ કરી, પર્વસામ્યકરોને પૂરી પર્વસામ્યકરોના કલા પ્રમાણે
 જીવનવન સંસ્કાર વિશે તો આપણને તથા આપણની
 દાવની અને ભરિયની પ્રાપ્તિ આપ. સામી પ્રાપ્તિ થાય.
 વાહાણકમુનિ પોતની મુનિના આચારા'વાચના ૧૧૮
 મા તથા ૧૧૯ મા સ્લોકમાં કહે છે '૧' થઈ, વેદોનું અ-

૧. इत्या ध्यपन दानानि वैश्वस्य क्षत्रियस्यच ॥
 प्रतिग्रहोऽपि ह्ये विभे यागना ध्यापने तथा ॥ प्रधानं

આવર્યાના સંબંધવાળા કારણ, સરીરરૂપ ઉત્પન્ન
અભિમાન ધરાવે છે ત્યારે પ્રાણ કેહેવાય છે.

શિષ્ય—પાંચ કોશો કયા કયા છે ?

ગુરુ—અજ્ઞમય, પ્રાણમય, મનોમય, વિજ્ઞાનમય અને
આનંદમય એ પાંચ કોશો કેહેવાય છે.

શિષ્ય—અજ્ઞમય કોશ એટલે શું ?

ગુરુ—અજ્ઞતા રસથી ઉત્પન્ન થઈ અને અજ્ઞતા રસથી
વૃદ્ધિ પાળીને અજ્ઞરૂપ પૃથ્વીમાં જે લય પામે છે તે
અજ્ઞમય કોશ કેહેવાય છે. અજ્ઞમય કોશ અને
સ્થૂળ સરીર એ બે એકજ છે.

શિષ્ય—પ્રાણમય કોશ એટલે શું ?

ગુરુ—પ્રાણ, અપાન, સમાન, વરુણ તથા ઝાન એ પાંચ
વાયુઓ અને ચાન્ડી દાય, પન પાત્ત તથા ઉપમય એ
પાંચ કર્મેન્દ્રિયો મળીને પ્રાણમય કોશ કેહેવાય છે.

શિષ્ય—મનોમય કોશ એટલે શું ?

ગુરુ—એક મન અને બે ત. તથા, ચક્ષુ, શ્રોત્ર તથા
પ્રાણ એ પાંચ જાનેન્દ્રિયો એક મનથી મનોમય
કોશ કેહેવાય છે.

શિષ્ય—વિજ્ઞાનમય કોશ એટલે શું ?

ગુરુ—એક બુદ્ધિ અને કેટલુંક જ્ઞાન એ પાંચ જ્ઞા
નેન્દ્રિયો એક મનથી વિજ્ઞાનમય કોશ કેહેવાય
છે (પ્રાણમય કેલ આત્મ તત્ત્વ નથી અને સૂક્ષ્મ
સરીર એ બે એકજ છે)

શિષ્ય—આનંદમય કોશ એટલે શું ?

ગુરુ—કારણ સરીરરૂપ અભિમાન જે મક્ષિત સાધુઓ

માન પામેયું જાણતું પ્રતિનિધિ એવું છે અને શુદ્ધ જન-
વાળી માન્યતા ઉપાધિવાળું તથા સમગ્રિ સ્તરીમાં જ્યાં
પણ તેમાં અભિમાન નહીં પામેયું જાણતું પ્રતિનિધિ હ-
યર છે. આ પ્રમદે ઉપાધિઓના જોડથી એવતા અને હ-
યરના જોડથી જે પ્રતિનિધિ ધરેલી છે તે જ્યાં સુધી રો-
લાં સુધી જન્મ મરણાદિક રૂપ મસાર નિરૂપ થતા નથી.
આમ તે એકતા માટે છાયા અને હપરમાં જોડાઈ રહ-
તી નહીં.

શિષ્ય—અરુદાદર તો તથા અત્યંત છે અને હપર
તો અદકારથી નહીં તથા સારું છે માટે એવ
અને હપર એવો પદારથો નિરૂદ્ધ ધર્મોચાળા હો-
વાને તોય જોઈ આવતો છે એવી બુદ્ધિ તત્ત્વમાર્ગે
એ મદ્ય વાચ્યોની જન માય ?

શુર—રૂપ, સ્વરૂપ તથા દાનુ એ તો સર્ગીઓ અ-
ભિમાન ધરતા હોય છે તથા એવું છે તે ત્વં પદનો
વાચ્ય છે અને વિચારના તથા સર્ગીઓથી શુદ્ધ
પાડેર શુદ્ધ દેવતા તથા તત્ત્વો એવીજ
રીતે સારવાળા આવે તથા એવું રૂપ તર
પદો તથા વાચ્ય છે અને તથા એવું ઉપાધિથી ર-
હિત વાચ્યો શુદ્ધ વાચ્ય તર તથા તત્ત્વો છે.

જેમ બુદ્ધિ તથા અત્યંત અદર તરે દેવતાને
વર્તમાનકાળમાં ખીજી તરે તથા અદર એકને કેહેવામાં
આવતા સૌંદર્ય દેવતા તરે તથા દેવતા એ સાચામાં
તર અને આ એ એ નિરૂદ્ધ અશોભા તથા કરીને

